

Theologia vitae

časopis Sdružení evangelikálních teologů

ročník 15 (2025)
s. 31–62

Soulské prohlášení

DOKUMENT

DOI: bude doplněno

Úvodní slovo k Soulskému prohlášení

SOULSKÉ PROHLÁŠENÍ bylo spolu se zprávou o *STAVU VELKÉHO POSLÁNÍ* vydáno při zahájení čtvrtého Lausannského kongresu, aby během něj sloužilo celosvětové církvi jako informativní a inspirativní pomůcka.

Soulské prohlášení nezůstává osamoceno.

Má velký význam, protože staví na úžasném základu *LAUSANNSKÉ ÚMLUVY* (1974), *MANILSKÉHO MANIFESTU* (1989) a *ZÁVAZKU Z KAPSKÉHO MĚSTA* (2010).¹ Tyto dokumenty jsou aktuálním vyjádřením biblických postojů a hodnot. *SOULSKÉ PROHLÁŠENÍ* se zabývá aktuálními mezerami, které je podle pracovní skupiny pro teologii (dále TWG – Theology Working Group) nezbytné řešit v zájmu posílení a zefektivnění soudobé celosvětové misie. Tým TWG se od r. 2019 pod dohledem Michaela Oha a Davida Bennetta rozrůstá. Pro členství v TWG byla nejdůležitější následující kritéria: považován za evangelikála, s doporučením, působící celosvětově a představující křesťanské tradice. Do TWG patří zástupci, muži i ženy, z Latinské Ameriky, Skandinávie, Blízkého východu, Afriky, Velké Británie, Severní Ameriky, Austrálie a Nového Zélandu, jihovýchodní Asie, jižní Asie a východní Asie. Pod vynikajícím vedením Dr. Ivora Poobalana a Dr. Victora

¹ Viz *Theologia vitae*, ročník 4 (2011–14), číslo 2, které obsahuje plné znění tří uvedených dokumentů.

Nakaha TWG pravdivě a přesvědčivě tlumočila Lausannskému hnutí a celosvětové církvi tuto naléhavou výzvu, která bude mít v nadcházející generaci dopad na celosvětovou misi. Představenstvo Lausannského hnutí její svědomitou práci z celého srdce oceňuje.

Čtvrtý Lausannský kongres, který se konal v jihokorejském Inčchonu, připomíná 50. výročí zrodu pozoruhodného hnutí, které se angažuje v celosvětové misi. Na prvním Lausannském kongresu v roce 1974 se sešlo 2 700 církevních vedoucích z více než 150 zemí, kteří stvrdili své společné přesvědčení, že celá církev musí nést celé evangelium celému světu.

Čtvrtý Lausannský kongres představuje klíčový milník a místo setkání v rámci mnohaletého procesu zvaného *CESTA LAUSANNE 4*. Na počátku této cesty jsme se spojili s několika desítkami vedoucích z celého světa a naslouchali jsme jim, uspořádali jsme diskusní skupiny a obsáhlé pohovory. Snahou bylo najít mezery, příležitosti, inovace, průlom a příležitosti pro další výzkum a společnou činnost směřující k naplnění Ježíšova Velkého poslání činit učedníky ze všech národů a učit je zachovávat vše, co Ježíš přikázal. Zpráva o *STAVU VELKÉHO POSLÁNÍ*, v níž najdeme reakce z jednotlivých regionů, se zaměřila na 40 klíčových faktorů a trendů, které vyplynuly z procesu naslouchání a které na prahu nadcházejícího desetiletí a s výhledem ještě dále do roku 2050 ovlivňují svět a celosvětovou církev. Zpráva o *STAVU VELKÉHO POSLÁNÍ* se zaměřila na oblasti, které vyžadují větší strategickou spolupráci.

Při naslouchání se TWG zaměřila zejména na biblické a teologické „mezery“ – oblasti, kterým předchozí základní lausannské dokumenty nevěnovaly dostatečnou pozornost. Na základě těchto mezer bylo zvoleno sedm témat, která vedla k dalším biblickým a teologickým poznatkům. Východiskem k úvahám o potřebnosti *SOULSKÉHO PROHLÁŠENÍ* byla diskuse TWG ohledně významu „evangelia“, jeho hlásání a obhajoby. Ta otevřela otázky týkající se zásadních teologických mezer, které jsou v celosvětové církvi patrné a které podkopávají poslání církve zvěstovat a zjevovat světu „evangelium“. Poté co vznikl seznam těchto mezer, určila TWG čtyři, kterými se budou zabývat samostatné týmy a jejich pověřeni vedoucí. Konečným výsledkem bylo sedm mezer, přičemž na zbývajících třech tématech spolupracovali příslušní autoři. Ti se navzdory rozmanitosti nejrůznějších kulturních a denominačních kontextů snažili zachovat globální perspektivu. Pozornost, kterou věnovali detailům a pečlivému zkoumání každého slova a věty, je obdivuhodná. Vzájemně od sebe s ochotou přijímali nové poznatky a snažili se vytvořit biblický strategický dokument.

Soulské prohlášení je určeno k použití souběžně se zprávou o stavu Velkého poslání, aby byli účastníci kongresu informováni jak o teologických, tak o strategických aspektech.

Protože *SOULSKÉ PROHLÁŠENÍ* základní dokumenty nenahrazuje, ale doplňuje, nechce být vyčerpávající ani neopakuje témata, která v nich již byla nastíněna. *SOULSKÉ PROHLÁŠENÍ* je určeno k použití souběžně se zprávou o *STAVU VELKÉHO POSLÁNÍ*, aby

byli účastníci kongresu informováni jak o teologických, tak o strategických aspektech, kterým je třeba věnovat pozornost a které souvisejí s tématem kongresu „Nechť církev společně zvěstuje a zjevuje Krista“. Tyto dva dokumenty *CESTY LAUSANNE 4* mají být podnětem k biblické reflexi a spolupráci v rámci kongresu i po jeho skončení.

Všechny lausannské dokumenty jsou součástí živého a pokračujícího rozhovoru lidí, kteří následují Krista jako Pána, přijímají autoritu Božího slova a sdílejí společnou vizi evangelia pro každého člověka, církve, které činí učedníky pro všechny a všude, vedoucích, kteří se podobají Kristu, pro každou církev a odvětví a vliv království v každé společenské sféře. Žádný z lausannských dokumentů není prezentován jako konečné nebo vyčerpávající vyjádření celé křesťanské teologie, strategie a misie. Webové stránky Lausannského hnutí obsahují rozsáhlou sbírku zdrojů k mnoha tématům, do níž přispívají nejen jednotlivci z Lausannského hnutí, ale i celosvětové autorské týmy. Tam, kde pozoruhodná témata dosud nejsou v souboru lausannských zdrojů dostatečně zpracována, vyzýváme vedoucí představitele Lausannského hnutí, aby přispěli dalším obsahem nebo navrhli nová setkání, aby se i tyto mezery mohly řešit s biblickým porozuměním nebo v rámci strategické spolupráce.

Účastníci kongresu a křesťanští vedoucí obecně by si měli vyhradit čas, aby se do celého *SOULSKÉHO PROHLÁŠENÍ* ponořili a sami si ho přečetli. Vzhledem k tomu, že *SOULSKÉ PROHLÁŠENÍ* bude účastníkům v průběhu kongresu k dispozici, doporučujeme využít příležitost a zapojit se s přáteli, skupinkami u stolu a s krajaný do neformálních diskusí nad různými otázkami, které jsou v něm zmíněny. Pokračujte také v propagaci *SOULSKÉHO PROHLÁŠENÍ* a povzbuzujte ostatní, aby si ho ve vaší vlasti přečetli další lidé a také se jím zabývali.

Sedm témat uvedených v Soulském prohlášení by mělo ve světě teologického a misijního zmatku udělat jasno.

Dokument je řazen podle hlavních témat, ale každý jednotlivý odstavec v celém *PROHLÁŠENÍ* byl následně očíslován. To čtenáři usnadňuje orientaci v příslušných oddílech a citacích. Sedm témat uvedených v *SOULSKÉM PROHLÁŠENÍ* by mělo ve světě teologického a misijního zmatku udělat jasno – v tom, že křesťanské přesvědčení je zakořeněno v Písmu a ve dvou tisíciletích křesťanské tradice; že můžeme s jistotou vědět, co je pro „evangelium“ stěžejní, a být schopni rozlišit, co je vedlejší a co je klam; že se budeme rovnoměrně věnovat hlásání (evangelizaci) i obhajobě víry (učednictví a pastorační péči) – dvěma úkolům, které jako celosvětová církev máme.

Autoři

Michael Oh

Michael Oh působí jako generální sekretář Lausannského hnutí. V letech 2004–2016 sloužili Michael a jeho rodina jako misionáři v japonské Nagoji. Tam Michael založil službu s názvem Christ Bible Institute (CBI), která zahrnuje Christ Bible Seminary, kavárnu Heart & Soul Cafe a službu zakládání sborů.

David Bennett

David Bennett je globálním spolupracovníkem Lausannského hnutí a ředitelem kongresu Soul 2024. David slouží v Lausannském hnutí již mnoho let a má řadu zkušeností se službou a misíí. Přináší s sebou také bohatý vztahový kapitál, globální porozumění a vhléd do Božího království.

Ivor Poobalan

Ivor Poobalan působí od roku 1998 jako ředitel teologického semináře v Colombu na Srí Lance. Colombo Theological Seminary je evangelikální, mezidenominační, troj-jazyčný seminář. Ivor původně pracoval jako pastor mládeže pro sbory v Colombu. S vyznamenáním absolvoval bakalářské studium teologie na London School of Theology ve Velké Británii a magisterské studium Starého zákona a semitských jazyků na Trinity International University v Illinois, USA. V roce 2015 získal na Univerzitě v Kapuském Městě doktorát za disertační práci s názvem *KDO JE ‚BŮH TOHOTO SVĚTA‘ VE 2. KORINTSKÝM 4,4?* Ivor slouží v Lausannském hnutí jako spolupředseda TWG. Je ženatý s Denisou, se kterou má dvě dcery.

Soulské prohlášení

Preambule

Čtvrtý Lausannský kongres, který se konal v jihokorejském Inčchonu, připomíná 50. výročí zrodu tohoto pozoruhodného hnutí, které se zasazuje o celosvětovou misii. Na prvním kongresu v Lausanne se v roce 1974 sešlo 2 700 církevních vedoucích z více než 150 zemí, kteří stvrdili své společné přesvědčení, že celá církev musí nést celé evangelium do celého světa.

Po prvním kongresu udělala církev na celém světě pro urychlení celosvětové evangelizace více než v kterémkoli jiném období v dějinách, což vedlo k nebyvalému růstu

církeve, jelikož v dříve nezasažených oblastech miliony lidí přijaly evangelium a zakusily jeho proměňující moc.

Radujeme se z toho, co Bůh vykonal díky skutečnosti, že se církev zavázala splnit ten nejdůležitější apoštolský úkol, jímž je zvěstovat dobrou zprávu o Ježíši Kristu a přinést spásu lidem, kteří jsou pro svůj hřích ztraceni. I přesto však zůstává evangelizace naléhavým úkolem, neboť k miliardám lidí se poselství o Boží lásce a milosti v Kristu dosud nedostalo. Tváří v tvář tomuto expanzivnímu růstu stojí navíc církev v mnoha částech světa před problémem, jak v případě milionů křesťanů první generace víru účinně posilovat a vést je k uřednictví.

V poslání, které Pán Ježíš svěřil apoštolům v Matoušově evangeliu 28,18–20, je jasné uvedeno, že pověření dané církvi – „získávat učedníky ze všech národů“ – zahrnuje dvě stejně důležité priority: *EVANGELIZAČNÍ ÚKOL* „křtít je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“ a *PASTORAČNÍ ÚKOL* „učit je, aby zachovávali všechno, co [Kristus] přikázal“.

Obě tyto priority jsou patrné v misijní strategii apoštola Pavla v knize Skutků a v mnoha jeho listech. Pavel horlivě usiloval o to, aby ztraceným lidem zvěstoval poselství o spáse, a neméně horlivě se snažil posilovat ve víře věřící, aby žili životem hodným evangelia a dokázali se postavit falešným naukám, které hrozily podřýt pravdu evangelia. Sám to shrnuje slovy: „*JEHO ZVĚSTUJEME, KDYŽ SE VŠÍ MOUDROSTÍ NAPOMÍNÁME A UČÍME VŠECHNY LIDI, ABYCHOM JE MOHLI PŘIVÉST PŘED BOHA JAKO DOKONALÉ V KRISTU.*“ (Ko 1,28)

Je nám líto, že během posledních padesáti let evangelizační sklizně církev na celém světě nezajišťovala v dostatečné míře potřebné vyučování, které by novým věřícím pomohlo osvojit si skutečně biblický pohled na svět. Církev často selhávala a nevedla nově obrácené k tomu, aby uposlechli Kristovy výzvy k radikálnímu uřednictví doma, ve škole, v církvi, v našem okolí či na tržišti. Rovněž se jí nedařilo vystrojit vedoucí k tomu, aby dokázali reagovat na měnící se společenské hodnoty a na překrucování evangelia, čímž byla ohrožena upřímná víra křesťanů a též jednota a společenství církve Pána Ježíše. V důsledku toho jsme znepokojeni rozmachem falešných nauk a pseudokřesťanských životních stylů, které řadu věřících odvádějí od základních hodnot evangelia.

Již padesát let se Lausannské hnutí řídí *LAUSANNSKÝM ZÁVAZKEM* (1974), *MANILSKÝM MANIFESTEM* (1989) a *ZÁVAZKEM Z KAPSKÉHO MĚSTA* (2010). Soulské prohlášení čtvrtého Lausannského kongresu tyto dřívější kongresové dokumenty plně schvaluje a na jejich pevných základech staví, přičemž obnovuje náš závazek, v jehož středu stojí evangelium (oddíl I) a pečlivé studium Písma (oddíl II). Jen tak můžeme čelit specifickým výzvám, před kterými nyní církev celého světa stojí (oddíly III–VII), když usilujeme vydávat věrné svědectví o našem ukřižovaném a vzkříšeném Pánu – odevšad a všude – pro dobro budoucích generací.

Nechť církev společně zvěstuje a zjevuje Krista!

I. Evangelium: Příběh, který žijeme a vyprávíme

Závazek z Kapského Města, 2010: *Na začátku svého působení Ježíš řekl: „Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu“ (Marek 1,15). Apoštol Pavel napsal: „Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří“ (Římanům 1,16). Toto evangelium není receptura či soubor náboženských představ, ale spíše příběh, který přináší dobrou zprávu a má moc proměňovat životy. V knize Skutků apoštolové zvěštovali evangelium nejrůznějším posluchačům a my slyšíme, že vyprávějí příběh. Z toho důvodu chápali apoštolové a nespočet křesťanů v průběhu věků evangelium jako příběh, který žijeme a vyprávíme.*

Právě tento příběh (ve Starém a Novém zákoně) nám říká, kdo jsme, proč tu jsme a kam směřujeme. Tento příběh Boží misie určuje naši identitu, motivuje naši misii a ujišťuje nás o tom, že zakončení příběhu je v Božích rukou.

1. Na počátku Bůh stvořil vesmír, tu podivuhodnou vzájemnou závislost duchovní a hmotné reality, plnou smyslu a tajemství. Vše, co Bůh stvořil, bylo uspořádané, krásné a dobré. Bůh požehnal všemu, co stvořil, aby každá část existovala ve prospěch celku. Pro každou sféru – zemi, nebe a moře – Bůh učinil tvory, vložil do nich dech života a schopnost se rozmnožovat. Jako vrchol stvoření Bůh stvořil lidi, muže i ženy, k Božímu obrazu, umožnil jim vytvářet vztahy k němu samému i k sobě navzájem a dal jim pravomoc o jeho svět pečovat.
2. Práce a zábava Božích lidských bytostí, jejich manželství a výchova dětí, jejich umění, příčinnost a schémata společného života měly být ku prospěchu všech a k Boží slávě. Požehnání, které přijali, se mělo stát požehnáním, o které se navzájem dělí národy, a také požehnáním, které se vrací v podobě uctívání.

Bůh tento úžasný akt stvoření uskutečnil svým Slovem skrze svého Ducha.

3. Když Bůh lidem požehnal, varoval je, že pokud někdy začnou usilovat o to, aby na něm byli nezávislí, tento neustálý tok života ustane. Protože Bůh sám je život, tato volba by znamenala smrt.
4. Adam a jeho žena Eva se připojili ke vzpouře vedené Satanem, a tak do světa vstoupily hříchy a smrt. Lidstvo, které bylo pověřeno naplnit zemi kulturně různorodými národy sjednocenými v uctívání Boha, naplnilo zemi násilím a narušilo jednotu, pro kterou bylo stvořeno. Lidé byli z Boží svatě přítomnosti vyhnáni, odříznuti od života, ocitli se v zajetí svévole a byli zotročeni bezvýznamnou existencí.
5. Ale Bůh je bohatý v milosrdenství a lásce a nechtěl své hříšné lidské bytosti zanechat v otroctví, které si sami zvolily. Jako spravedlivý Bůh však také nemohl nechat jejich vzpouře bez trestu. Uvedl do pohybu svůj plán, jak lidstvo ze stavu bezmoci zachránit prostřednictvím Spasitele, jenž přichází, a obnovit je jako jeden svatý lid, utvořený ze všech národů sjednocených v uctívání.

Bůh své stvoření promění svým Slovem skrze svého Ducha.

6. Aby Bůh požehnal všem národům země, uzavřel smlouvu s Abrahamem a slíbil, že požehnání své životodárné přítomnosti obnoví skrze jeden lid, v němž opět sjednotí všechny národy ve vztahu vzájemného požehnání. Tento lid se stane Božím domovem, novým lidstvem pro nové Boží stvoření.
7. Bůh si předem vyvolil Abrahamovy potomky – národ tvořený dvanácti kmeny, pojmenovanými podle Jákobových dvanácti synů. Byli zformováni jako svatý lid, ale pod faraonem byli zotročeni a utlačováni. Bůh však na svou smlouvu nezapomněl. Vyvedl svůj lid z otroctví, aby všem národům zvěstoval své mocné skutky. Přivedl je k hoře Sinaj a vyslovil slova, která měla moc dát život těm, kdo si je uchovali v srdci, moc zformovat lid, který miluje celým srdcem Boha a který se miluje navzájem srdcem, do něhož Bůh vložil život.
8. Boží lid se však proti Bohu vzbouřil. Než život si raději zvolili smrt. Kdyby se Bůh neprojevil jako plný milosti, lid by byl zahynul. Bůh ve svém milosrdenství ustanovil krále, aby Izrael žil pod Boží vládou. Posílal proroky, aby vykládali slova pronesená na Sinaji a napravovali jeho lid, když se od něj odchýlí. Posílal mudrce a žalmisty, aby Izrael na cestě života podepírali. Přesto se Boží lid vzbouřil. Jejich králové a kněží se od Boha odvrátili a lid proroky odmítal. Bůh je tedy z jejich země odvedl pryč a národ odsoudil k vyhnanství.
9. Bůh však na svou smlouvu nezapomněl. I když proroci národ varovali, že zahyne, prorokovali též, že Bůh národ vzkřísí k novému životu, což se skutečně stalo, když se Izrael z vyhnanství vrátil. Tato smrt národa a jeho povstání však byly pouhou předzvěstí dramatické eskalace, které měla v Božím jednání se vzpurným lidstvem teprve nastat – obnova právoplatné Boží vlády.

Ještě nenastal čas, aby Bůh stvoření obnovil svým Slovem skrze svého Ducha.

10. A pak to přišlo. Bůh poslal proroka Jana, aby připravil blížící se příchod Bohem ustanoveného krále a aby vyzýval lid k tomu, aby se odvrátil od svého hříchu a žil pod Boží vládou. Jan křtil ty, kteří se odvrátili od svého hříchu, ale také mluvil o křtu, který má teprve přijít: „Ten, který přichází za mnou, vás bude křtít Duchem a ohněm.“ Skrze tento křest Duchem, kterým bude křtít Pán Ježíš Kristus, měl vzniknout z národů zaslíbený lid. Přesně jak řekl Jan, ten který přichází, přišel, ale tím nejneočekávanějším způsobem.

Skrze Ducha božského se Syn boží, který je věčným Slovem, stal člověkem v lůně Panny Marie jako počátek nového Božského stvoření.

11. Když Jan pokřtil Ježíše, proroky předpovězená obnovená Boží vláda začala. Když Ježíš vystoupil z vody, hlas z nebe prohlásil: „Toto je můj milovaný Syn.“ Stejně jako Izrael byl i Ježíš pokoušen na poušti, ale osvědčil svou věrnost a své následovníky

učil zachovávat srdcem slova, která byla Izraeli řečena na Sinaji. Uzdravoval nemocné a očišťoval znesvěcené, křísil mrtvé a zachraňoval hynoucí, vymítal demony. Všemi těmito způsoby projevil, že má moc vrátit lidu požehnání – lidu očištěnému od hříchu, zachráněnému od smrti a osvobozenému od Satanovy vlády. Ježíš prohlásil, že nastal čas navrátit Boží požehnání chudým a pokorným v srdci. Požehnání, jež hlásal, se netýkalo bohatství či zdraví, ale byl to vlastní Boží život jako proměňující moc nového stvoření. Nastal čas, aby Ježíš Mesiáš vybudoval svou církev. To si však žádalo jeho dobrovolnou obět. A to proto, že provinění hříchu, které stálo mezi lidstvem a Bohem, přineslo smrt všem.

12. Když byl Ježíš pod Pontským Pilátem ukřižován, zemřel zástupně za nás jako Bohem poslaný Adam nového stvoření. V Kristu vzal Bůh trest za náš hřích na sebe. Ten, který má život sám v sobě, dal svůj život za život světa. On byl odsouzen, zatímco jeho vykoupený lid byl osvobozen – osvobozen z otroctví hříchu, aby mohl milovat Pána a sloužit mu.
13. Ačkoli Kristus vydal svůj život ve smrti, nemohl být smrtí poražen. Bůh ho vzkřísil, a tím dokázal, že je neviný a spravedlivý. Po svém vzkříšení se Ježíš v proměněném těle zjevil učedníkům. Bylo to tělo, kterého se jeho učedníci mohli dotknout, ale smrt nikoli. Otec povýšil Syna, aby s ním vládl, dokud nepodřídí všechno a všechny Kristově vládě. Poté byl seslán Duch svatý na všechny, kteří se skrze pokání a víru podíleli na obnově a smíření všech národů v jediný Boží lid. Těm byl dán nový život a dostali moc svědčit všem národům a zvěstovat dobrou zprávu o Boží spáse.

Proto každý, kdo je v Kristu, náleží k novému Božímu stvoření, utvářenému jeho Slovem skrze jeho Ducha.

14. Až se Kristus vrátí, aby soudil živé i mrtvé, dokončí Bůh své dílo nového stvoření. Tehdy budou mít všichni, kdo jsou v Kristu, účast na jeho tělesném vzkříšení a celé Boží stvoření bude proměněno. Jeho lid bude žít pod vládou Mesiáše v jednotě národů, jejichž odlišné způsoby prožívání Božího daru věčného života jsou Bohu obětovány jako bohoslužba. Tak bude Boží lid pečovat o Boží svět ve společenství požehnání, v jehož středu bude Bůh jako zdroj všeho dobrého.
15. Vírou zaujímáme své místo v Kristově církvi, jediném lidu jediného Boha, lidu národů trojjediného Boha. Vírou jsme pokřtěni v Kristovu smrt na odpuštění hříchů, vzkříšení k novému životu a začlenění do jediného Kristova těla. Vírou jsme prohlášeni za spravedlivé skrze spravedlnost Vzkříšeného. Vírou se církev stává Božím příbytkem v Kristu skrze jeho Ducha a on naším nekonečným zdrojem života. Vírou žijeme pod Boží vládou a pro ni. Vírou spravujeme Boží stvoření a pečujeme o ně i o sebe navzájem, usilujeme v naší společnosti o jeho spravedlnost

a snažíme se žít pokojným životem ve věrné službě. Vírou žijeme jako ti, které smrt nemůže zničit, protože jsme v Kristu a náš život je skryt v životě Božím.

16. Když se shromažďujeme v místních církvích, žijeme, promýšlíme a připomínáme si evangelium, pravdivý příběh o všech událostech; při svých bohoslužbách oslavujeme jeho milostivého Původce a jeho skutky; ve svém učení objasňujeme a rozebíráme jeho klíčové momenty; Boží lid učíme poslušnosti, aby se ve svém životě řídil jeho příkladem a přikázáními; jeho dopady vyjadřujeme svou láskou, spravedlností, odpuštěním a smířením; modlíme se za jeho cíle; jeho hodnoty odrážíme ve svém osobním životě i v životě společenství. Svou přítomností, praxí a hlásáním vyprávíme příběh evangelia až do končin země. Neustále spolu s celým stvořením toužebně vyhlížíme dovršení nového stvoření a voláme: „Přijď, Pane Ježíši, přijď!“ „Bože, Otče náš, skrze svého Syna a skrze svého Ducha dej plnost nového stvoření!“

II. Bible: Písmo svaté, které čteme a posloucháme

Přířem Lausannského hnutí je od jeho počátku důsledná oddanost Bibli jako směrodatnému Božímu slovu, jedinému kritériu víry a praxe pro církev, její poslání a křesťanský život. Tato úcta k Písmu však ne vždy vedla k věrnému výkladu Bible, který by sloužil evangeliu a umocňoval poslání církve činit z lidí učedníky podobné Kristu. A co hůř, protichůdné výklady jsou často příčinou, proč církev není schopná efektivně vydávat svědectví o Boží slávě a pravdě evangelia. Chceme-li potvrdit, že máme k Písmu úctu, je třeba číst Bibli způsobem, který bude brát ohled na její historický, literární a kanonický kontext, bude osvětlován Duchem svatým a veden výkladovou tradicí církve. To největší potvrzení, které dnes církev ve vztahu k Bibli potřebuje nejvíce, se netýká jen podstaty Bible, ale i jejího výkladu: jak věrně číst Bibli ve společenství svatých v každém čase a na všech místech.

Bible je Boží slovo vyjádřené lidskými slovy.

17. Prohlašujeme, že Bible je psané Boží slovo, Bohem inspirovaná a Bohem vdechnutá sbírka spisů sestávající z šedesáti šesti knih Starého a Nového zákona. Díky různorodosti lidských autorů a literárních žánrů vydává Bible ucelené a konzistentní svědectví o příběhu, v němž si Bůh v Ježíši Kristu vyvolil pro sebe svůj lid. V Bibli Bůh zjevuje sám sebe, a proto Písmo náleží církvi: je jejím směrodatným, neomylným, odděleným textem, který stmeluje a vede oddělený Boží lid. Je zcela pravdivá a důvěryhodná a pro život církve je nejvyšší normou. Tentýž Duch, který Bibli inspiroval, ji stále osvětluje a zprostředkovává Boží světlo a život, pravdu a milost.

Hlavním poselstvím Bible je dobrá zpráva o Božím království.

18. Prohlašujeme, že ústředním poselstvím Písma je evangelium o Božím království, které hlásá Ježíšovo vtělení, smrt, vzkříšení, nanebevstoupení a návrat, čímž se naplňuje Boží zaslíbení, že Bůh všem národům požehná skrze Abrahamovo potomstvo. Proto čteme celé Písmo v souladu s tímto evangeliem, jímž se řídíme. V evangeliu Bůh nabízí odpuštění hříchů, dar Ducha a věčný život všem, kteří činí pokání a věří v Ježíše Krista. Je to dobrá zpráva o tom, že Ježíš buduje svou církev, aby sloužila Bohu, který své stvoření smiřuje a obnovuje, zbavuje ho hříchu a jeho následků, a tak zjevuje svou slávu. Totéž evangelium vyžaduje, abychom se podřídili Kristově vládě a abychom se vírou v evangelium při čtení Bible nechávali Duchem proměňovat. (Iz 52,7; Mk 1,14–15; Gn 12,1–3; 18,18–19; Gal 3,16.19)

Posláním Bible je formování učedníků a budování církve.

19. Prohlašujeme, že Bůh v Bibli mluví, proto aby utvářel a řídil Boží lid, církev. Bible věřící vyzývá, aby se připodobnili Kristu, jenž je Božím obrazem, a nabádá je, aby žili životem hodným evangelia. Duch skrze Bibli působí, čímž v těle Kristově utváří Kristovo tělo a Kristovu mysl. Prostřednictvím Písma Bůh utváří Boží lid, lid z národů, který se podílí na jeho poslání v podobě společenství, která plní jeho vůli na zemi, jako je tomu v nebi. (Ko 1,15; 3,10; Ef 4,24; Mt 6,10)

Bibli čteme věrně, když dbáme na biblický kontext.

20. Prohlašujeme, že aby církev mohla číst a vykládat Písmo věrně, musí ho číst v jeho historickém, literárním a kanonickém kontextu. Číst v historickém kontextu znamená věnovat pozornost světu, který se skrývá za textem, a okolnostem jeho vzniku. Číst v literárním kontextu znamená věnovat pozornost tomu, o jaký druh literatury se jedná, a toku slov a myšlenek v rámci rozsáhlejšího textu. Číst v kanonickém kontextu znamená číst každou část ve světle celého Písma, Starého i Nového zákona společně. Zasadit jakýkoli biblický text do správného historického a literárního kontextu je nezbytným předpokladem k tomu, abychom odhalili jeho původní význam, tak jak jej jeho autoři zamýšleli. Když ho zasadíme do kanonického kontextu, může ho církev číst jako Boží slovo a ucelené vyprávění, které Bůh svému lidu v průběhu dějin dal a které vyvrcholilo příchodem Krista.

Bibli čteme věrně, když nám ji Duch svatý osvětlí.

21. Prohlašujeme, že Duch svatý, který dohlížel na vznik Písma, církev nadále při jeho výkladu vede, když církev v důvěře na modlitbách hledá pomoc Ducha svatého. Vedení Duchem svatým je součástí jeho aktivní, neustálé přítomnosti v církvi – ve společenství těch, kdo Bibli poslouchají, čtou, vykládají a uvádí do života –, aby ji zmocňoval a inspiroval v jejím závazku zvěstovat a zjevovat ve světě Krista. Duch

vydává vnitřní svědectví o pravosti, spolehlivosti, dostatečnosti a důvěryhodnosti Písma. Duch věřící uschopňuje, aby Božímu slovu a Boží vůli rozuměli a podřídili se jim. (2Pt 1,21)

Bibli čteme věrně, když zůstáváme spojeni s tradicí.

22. Prohlašujeme, že na evangelium zaměřený (evangelikální) výklad Bible není novodobým vývojem. Navazuje na dlouhou výkladovou tradici, která sahá až k apoštolské církvi. Věrný výklad Písma náleží všeobecné církvi a při hledání jednoty evangelia uprostřed rozmanitosti vyžaduje, aby spolu debatovali křesťané z různých kontextů – regionálních, historických a denominačních. Prohlašujeme, že nezbytnou a pozitivní roli zastává tradice, jejímž prostřednictvím pokračuje kontinuita věrného čtení předchozích generací, které byly vedeny stejným Duchem a věřily ve stejné evangelium Ježíše Krista na základě stejného Písma. Aby byl evangelikální přístup k výkladu věrný, musí tuto tradici ctít a při čtení Bible dovolovat, aby nám byla (tato tradice) Duchem vedeným průvodcem.

Bibli čteme věrně, když si všímáme lokálního kontextu.

23. Prohlašujeme, že pro věrné čtení Bible je důležitý kulturní kontext. Výklad Bible se nikdy neodehrává ve vakuu. Důležitou roli hrají kultura a jazyk. Výklad Písma je náročný, protože naše předsudky, osobní zkušenosti a kultura na něj mají silný a potenciálně zavádějící vliv. K prohloubení celkového porozumění Písmu však místní společenství skýtají pozitivní zdroje právě z daného kontextu. Při věrném čtení Písma každá místní církev jednak ve svém vlastním kontextu a pro svůj vlastní kontext zastupuje celou církev, a také ze své místní kultury přispívá specifickými poznatky, které jsou přínosem pro celou církev.

Bibli čteme věrně, když v místních společenstvích budujeme kulturu čtení a naslouchání.

24. Vyzýváme místní církve, aby veřejně četly Písmo a vychovávaly věrné čtenáře a posluchače Bible, ať už jednotlivce, skupiny či bohoslužebná společenství. Při vytváření podobných kultur musíme Božím Slovu a evangeliu, které hlásá, dovolit, aby formovalo náš pohled na svět a život. Proto prohlašujeme, že je třeba, aby všechny části Kristova těla na celém světě spolupracovaly a věnovaly pozornost starodávným vyznáním víry, konfesím a církevním tradicím. Čtení a naslouchání ve společenství věřících, které Duch vede napříč prostorem a časem, slouží k tomu, aby místní společenství zůstala zakotvena ve víře, která byla věřícím darována jednou provždy. Má-li církev v příštích desetiletích vzkvétat, musíme vytvářet společenství,

kteřá Bibli věrně čtou a naslouchají jí a kteřá na mnoha místech a mnoha způsobů věrně zvěstují a zjevují jedině Kristovo panství² (Juda 3).

III. Církev: Boží lid, který milujeme a budujeme

Lausannský závazek (1974) deklaruje: „Světová evangelizace vyžaduje, aby celá církev nesla celé evangelium do celého světa.“ Tématem čtvrtého Lausannského kongresu (2024) je „Nechť církev společně zvěstuje a zjevuje Krista“. Proto velmi záleží na tom, jak si „církev“ představujeme. Jsme si vědomi toho, že v posledních desetiletích mimořádně expanze křesťanství ve světě se učení o církvi věnovalo jen málo pozornosti a že panuje jen malá názorová jednota v tom, co je církev, jaký má v životě křesťana význam a jaký význam má pro náš svět. Výsledně nedorozumění otevřelo cestu ke scestným podobám církve, které důležitost Krista a jeho evangelia zkruslují. Tím se také mezi pokřtěnými věřícími prohloubilo rozčarování, v jehož důsledku se od formální nebo institucionální církve distancují. Dnešní křesťané, zejména věřící první generace, potřebují ucelenější biblické pojetí církve – pojetí, které v nich dokáže vzbudit hlubokou vděčnost a lojalitu, pojetí, podle kterého si budou „počínat v Božím domě, jímž je církev živého Boha, sloup a opora pravdy“ (1Tm 3,15).

Církev je společenstvím Božího lidu.

25. Starodávné Apoštolské vyznání víry zdůrazňuje naši společnou víru ve „společenství svatých“. Skrze spasitelné dílo Ježíše Krista shromažďuje a sjednocuje Trojjediný Bůh prostřednictvím Ducha svatého svůj lid jako jedno **SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH**. Toto společenství s Bohem a s našimi bratry a sestrami v církvi není naším dílem; je to Boží dar. Tuto jednotu Bůh zjevil v den Letnic, když Ježíš na svůj lid vyilil Otcovo zaslíbení – Ducha svatého. Vyslal je, aby hlásali radostnou zvěst a přitahovali do jeho nového společenství další, kteří by se dávali křtít jako údy Kristova těla, aby v nich jako v Božím chrámu přebýval Duch svatý. I dnes Pán Ježíš nadále vylévá na církev Ducha svatého a Duch svatý nadále oslavuje Pána Ježíše v církvi a jejím prostřednictvím. (1K 12,27; 2K 6,16).
26. Všichni, kdo jsou s Kristem spojeni – skrze osobní pokání, víru a Boží milost –, ho mají za svou hlavu a společně tvoří jeho tělo. Ačkoli jsme tedy spaseni jako jednotlivci, nejsme spaseni sami, ale společně jeden s druhým. Jako Ježíšovy učedníky nás Duch včleňuje do Krista jako části jeho těla skrze víru v jeho prolitou krev.

² Viz Lausanne Occasional Paper 74, 'Do You Understand What You Are Reading?' (Rozumíš tomu, co čteš?) Toward a Faithful Evangelical Hermeneutic of Scripture (O věrné evangelikální hermeneutice Písma), <https://lausanne.org/occasional-paper/do-you-understand-what-you-are-reading-toward-a-faithful-evangelical-hermeneutic-of-scripture>.

Křesťanský křest je znamením a pečeti Boží milosti, veřejným prohlášením o tom, že jsme nově oddáni Kristu a nově se ztotožňujeme s jeho církví. (1K 12,13)

Církev je jedna, svatá, všeobecná a apoštolská.

27. Spolu s Kristovým lidem v průběhu staletí po celém světě vyznáváme slovy Nikajského vyznání víry, že církev je „jedna, svatá, všeobecná a apoštolská“.
28. Na celém světě je v průběhu dějin církev *JEDNÍM* Božím lidem, *JEDNÍM* Kristovým tělem a *skrze JEDEN* křest Duchem *JEDNÍM* chrámem Ducha svatého a *JEDNOU* Kristovou nevěstou. Bez ohledu na čas, prostor, kulturu a jazyk jsme *JEDNA* církev, sjednocená Kristem a jeho dokonaným dílem, v níž přebývá Duch svatý a je spojena v Boží lásce. (Ef 4,4–6; 2K 11,2)
29. Aby byla církev ve světě viditelným odleskem Krista, je povolána ke *SVATOSTI* připodobňující se Kristu, která se projevuje naším odhodláním žít jako ti, kteří byli pro Boha odděleni, a vyznačuje se charakterem a chováním, jímž se připodobňujeme Kristu. (2Tm 2,21; 1Pt 1,14–16)
30. Církev Ježíše Krista je *VŠEOBECNÁ* (univerzální a vše zahrnující) v tom smyslu, že všichni, kdo patří Kristu – bez ohledu na etnickou příslušnost, pohlaví, regionální příslušnost, postavení nebo schopnosti –, patří rovným dílem do jeho nového společenství, církve. Proto je zde místo pro každého, protože každá část je potřebná k tomu, aby tvořila celistvou církev. Je zde místo pro chlapce i dívky, pro ženy i muže, pro služebníky i misionáře, pro hospodyně, vychovatele, dělníky, odborníky i představitele komerční sféry.
31. Ve všeobecné církvi si žádná lidská kultura nemůže nárokovat výsadní postavení. Všechny lidské kultury se musí v pokoře sklonit před Bohem veškeré moudrosti, čímž každá z nich přispívá k našemu pochopení Písma a zvěstování evangelia. Tímto způsobem nás Bůh sjednocuje, abychom společně zvěstovali a zjevovali jeho slávu v celé naší rozmanitosti. Místní církev je jediným viditelným projevem všeobecné církve. Zjevuje slávu Božího chrámu, v němž mají své právoplatné místo všichni, kteří patří jako živé kameny Ježíši Kristu. (1K 3,16–17; 12,12–27; Ef 2,20–21; 1Pt 2,4–10)
32. Tato jediná, svatá, všeobecná církev je také *APOŠTOLSKÁ*. Svě veřejně svědectví o dobré zprávě o Ježíši Kristu zahájila při vylití Ducha svatého v den Letnic a od té doby hlásá celému světu stejnou zvěst. V průběhu dějin a na každém místě je církev apoštolská, přičemž navazuje na dvanáct Kristových apoštolů tím, že se pevně drží jejich učení, jednou provždy svěřeného Božím lidu a předávaného z pokolení na pokolení. Prostřednictvím tohoto živého a činného slova Bůh svou církev buduje, dává nám víru a nový život, a tak svou církev přetváří do podoby Kristovy. (Ř 10,17; 1Pt 1,23; Ju 3)

Putující církev čelí výzvám zvenčí i hrozbám zevnitř.

33. Církev vždy čelila krizím. Jak řekl náš Pán, na tomto světě přijde mnoho zkoušek. Jak dokládají dějiny, věrní Boží svatí čelili a stále čelí pronásledování a tvrdému odporu, přičemž často pro Pána, kterého milují, riskují život. Církev je zbudována na krvi mučedníků. I přesto však církev nebojuje proti tělu a krvi, ale proti mocnostem temnoty. Ten Zlý proti Kristově církvi osnuje spiknutí, ale jak Ježíš slíbil, on svou církev stále buduje a ani brány pekel ji nepřemohou. (J 16,33; Ef 6,12; Mt 16,18; Zj 1,18)
34. Církev nese poklad evangelia v „hliněných nádobách“ ve zranitelnosti a pokoře a nesnaží se poukazovat sama na sebe, ale na vše přemáhající Boží moc. Proto svým protivníkům nevzdoruje silami či zbraněmi tohoto světa, ale protiventstvím a utrpení vytrvale odolává Boží mocí, plně vyzbrojena duchovními zbraněmi spravedlnosti. Říše povstávají a padají, ale církev, kterou podepírá její Pán, je povolána k tomu, aby zůstala pevná a vedla si jako dům živého Boha, sloup a opora pravdy. (2K 4,7; J 18,36; 2K 6,7; 1Tm 3,14–16)
35. Přesto nás rmoutí, že církev tomuto povolání nezůstala vždy věrná. Písmo jasně říká, že životaschopnost církve a důvěryhodnost jejího poselství jsou více ohrožovány zevnitř. Až příliš často podléhá svodům politické moci, kulturního přijetí a světských požitků a opouští svůj úkol být světu Božím prorockým svědkem. V takových případech se církev stává nástrojem útlaku, spolupachatelem nespravedlnosti a ve světě ztrácí důvěryhodnost. Tyto kompromisy jsou buď důsledkem, nebo příčinou toho, že se církev vzdaluje autoritě Bible tím, že ve snaze vyhovět obyčejným světským touhám překrucuje Písmo. Když církev odvrací zrak od Krista a kříže, dva sloupy věrné víry a praxe (ortodoxie a ortopraxe) se hroutí. Těchto selhání a hříchů naší minulosti litujeme a činíme pokání z toho, jak neustále přehlízíme Ducha svatého, který nás usvědčuje, a našeho Pána, který nás napomíná. (1Tm 4,16)

Církev roste, když se shromažďuje k bohoslužbě.

36. Pán Ježíš svou církev vyzývá, aby se pravidelně shromažďovala a uctívala Boha Otce skrze Syna prostřednictvím Ducha svatého. Zve nás k tomu, abychom skrze tato shromáždění rostli v důvěrném vztahu s ním a více ho při čtení a zvěstování Písma poznávali a abychom viděli, cítili a zakoušeli jeho milost ve křtu a večeři Páně (Sk 2,42).
37. Společná identita církve jako jednoho těla Kristova a jednoho chrámu Ducha svatého se projevuje především prostřednictvím bohoslužby. Při společné bohoslužbě uskutečňujeme církev a dáváme najevo, co to znamená být církví. Bohoslužba je tedy v podstatě společnou událostí. Při společné bohoslužbě tedy nejde primárně o rozvíjení osobního vztahu s Bohem; jde o „královské kněžstvo“ a „svatý národ“,

- který hlásá „mocné skutky (chválu) toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla“. (1Pt 2,5,9)
38. Církev se jako Boží lid vyznačuje uctíváním trojjediného Boha Slovem a svátostmi. Tyto dvě základní složky uctívání jsou znamením, která církev definují. Uctívání tedy není jen jednou z mnoha dalších církevních činností, ale tou nejdůležitější praxí církve. Uctívání je konečným cílem, k němuž směřuje veškeré naše misijní úsilí. Až se Ježíš vrátí, misijní dílo skončí, ale uctívání bude pokračovat navěky. Proto vyzýváme všechny církve, aby uctívání jako té nejdůležitější praxi věnovaly větší pozornost a abychom prostřednictvím kázání, modliteb a písní prožívali naše uctívání více jako společenství.
 39. Správně uspořádané uctívání se odehrává pod vedením a dohledem místní církve. To je životně důležité nejen pro prospěch jednotlivých věřících, ale i církve jako celku. Proto vyzýváme všechny křesťany, aby se podřídili vedení místní církve. Stejně jako jednotlivci rostou díky tomu, že ve zdraví a zralosti rostou místní církve, tak i místní církve rostou díky tomu, že jednotlivci rostou v poznání, důvěrném vztahu a odpovědnosti. (1K 5,1–6,11; Žd 10,25)
 40. Jako hlava církve vložil Kristus do své církve dary ke službě, aby jeho lid směřoval ke zralosti a aby se upevňoval. Mezi jednotlivé části církve byla rozdělena široká škála darů, které z moci Ducha svatého slouží pro společné dobro. Kristovo tělo roste tehdy, když jednotliví věřící přebírají odpovědnost za službu a užívají dary, které jim Bůh dal, aby jimi sloužili svým sestrám a bratrům s kristovskou láskou. Tato služba uschopňuje veškerý Boží lid k tomu, aby Ježíše Krista uctíval na pracovišti, na tržišti, doma, ve škole i ve svém okolí – všude tam, kde je povolán sloužit. Svá různá povolání naplňuje s pevnou jistotou, že Pán Ježíš se o svou církev stará a neustále se přimlouvá za její ochranu a prospěch. (Ř 12,6–21; 1K 12,4–11; Ef 4,7–16)

Církev zjevuje Krista různými způsoby, ale věrně.

41. Církev je povolána k tomu, aby svůj pospolitý život projevovala v každé společnosti vytvářením místních mezikulturních společenství. Místní církve mají různou podobu: od malých skupinek věřících, které se scházejí tajně, přes domácí církve až po mnohem větší sbory, které se scházejí veřejně. Vznik digitálních platform nabízí křesťanským věřícím další prostředek ke společnému setkávání, což vede k dalším teologickým úvahám o povaze a podobě místní církve.
42. V průběhu dějin se místní církve po celém světě vyznačují velkolepou rozmanitostí tradic a forem, které jsou utvářeny vlivem svébytných kultur a jedinečnými kontextuálními výzvami, jimž čelí. Nicméně to, co mají tato křesťanská společenství společného a díky čemu jsou autentickým projevem Kristova těla, je skutečnost, že

uctívají trojjediného Boha v souladu se svou společnou vírou v evangelium Ježíše Krista – tou vírou, kterou mají na základě Kristova povolání sdílet se světem.

Posláním církve je získávat Kristovy učedníky.

43. Církev je tedy povolána k tomu, aby společně zvěstovala a zjevovala Krista. Velké poslání vyzývá všechny věřící na celém světě, aby se podíleli na vůli našeho Pána činit učedníky ze všech národů tím, že budou křtít ty, kdo uvěří poselství evangelia, a učit je pravé poslušnosti Ježíše Krista. V síle svého Slova a Ducha nás Bůh vysílá do světa, abychom jako svatý lid vydávali světu, který nás sleduje, svědectví evangelia. Činíme tak svou *KRISTEM NAPLNĚNOU PŘÍTOMNOSTÍ*, svým *NA KRISTA ZAMĚŘENÝM ZVĚSTOVÁNÍM* a svou *KRISTU PODOBNOU PRAXÍ*. (Mt 28,18–20)
44. Když Ježíš nazýval své učedníky „solí země“, která si musí zachovat svou neporušenost, a tak nikdy neztratit svou sílu, nabádal je, aby si uvědomili, jak velký vliv má jejich *PŘÍTOMNOST* ve světě. Apoštol Pavel vysvětloval, že křesťan prodchnutý evangeliem je samotnou „vůni Kristovou mezi těmi, kteří docházejí spásy, i těmi, kteří spějí k zahynutí“. Proto je přítomnost křesťana jako jednotlivce nebo křesťanského společenství v jakékoli společnosti – v rodinách, v okolí našeho bydliště, ve školách, na pracovišti nebo na veřejném prostranství – důvodem k naději, protože Bůh skrze svůj vykoupěný lid světu, který se mu dlouho odcizoval, ukazuje svou přízeň a dává najevo svou blízkost. (Mt 1,23; 5,13; 2K 2,15–16)
45. Bible říká: „*VÍRA JE TEDY ZE ZVĚSTOVÁNÍ A ZVĚSTOVÁNÍ Z POVĚŘENÍ KRISTOVA.*“ (Ř 10,17) *Věrné zvěstování* dobré zprávy o Ježíši Kristu je tedy pro svědectví církve zásadní a pro tento úkol Pán vylil Ducha svatého, aby jednotlivé části církve zmocnil k evangelizaci. Jeho slovem a skrze jeho Ducha církev zjevuje Boží spásnou moc evangelia a vysílá hlasatele, aby hlásali jeho evangelium tam, kde Kristus není znám. Každodenním svědectvím doma i v zaměstnání k sobě Bůh nadále shromažďuje lidi ze všech kmenů a jazyků, zachraňuje je skrze Ježíšovu prolitou krev a připojuje je k sobě jako součásti Kristova těla.
46. Církev také vydává svědectví svou křesťanskou *PRAXÍ*. Tak jako svět Krista při hlásání evangelia slyší, může Krista také vidět, a to skrze naši vzájemnou lásku a lásku k bližním, skrze to, jak se staráme o jeho stvoření a jak vzorně konáme svou každodenní práci. Stejně jako víra přichází skrze slyšení, je víra vždy doprovázena skutky. Tyto skutky napomáhají společnému dobru, upřednostňují péči o chudé a ty nejzranitelnější a po vzoru našeho Pána prosazují právo. (Mt 5,16; J 13,35; Ef 2,8–10; L 4,18–19).
47. Až do onoho posledního dne, kdy se Kristus vrátí, se církev jako nevěsta shromažďuje v očekávání na návrat svého ženicha, kdy budou k životu vzkříšeni i svatí předchozích generací. Čekáme tedy a toužebně vyhlížíme dovršení naděje církve, kdy mezi námi bude přebývat sám Bůh, kdy poznáme Pána Boha všemohoucího – Otce,

Syna a Ducha svatého – a budeme ho navěky uctívat a vzdávat slávu Bohu „v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků! Amen.“ (Zj 21,3; Ef 3,21)

IV. Lidská bytost: Stvořený a obnovený Boží obraz

Dnešní svět je zaujat otázkou: „Co to znamená být člověkem?“ Proto je křesťanské učení o lidské bytosti nesmírně důležité. Naše odpověď na tuto otázku má závažné důsledky pro naše svědectví světu i pro náš život v církvi. Dotýká se samotné podstaty velkých změn, ke kterým ve světě dochází v souvislosti s otázkami, jako je identita, lidská sexualita a důsledky rozvoje technologií. Zdravé učení o lidské bytosti je také zásadní pro zvládnutí silnicích jevu – vedoucích, kteří si v církvi nárokují nadlidskou moc a pravomoci podobné Bohu.

Podstatou lidského bytí je Boží obraz.

48. Písmo učí, že lidé jsou jedinečně stvořeni k Božímu obrazu. Tato jedinečnost zahrnuje roli správců, kteří ve světě mají odpovědnosti. Dar být nositeli obrazu všem lidským bytostem zajišťuje přirozenou důstojnost, rovnost a hodnotu bez ohledu na pohlaví, etnický původ, rasu, kastu, věk, fyzické a duševní schopnosti a socioekonomické a kulturní souvislosti. Trojjediný Bůh stvořil lidské bytosti k tomu, aby byly vztahové, včetně osobního vztahu s Bohem a vytváření společenství. (Gn 1,26–28; 2,15)
49. Lidské bytosti jsou nedílnou tělesnou a duchovní jednotou, jež má duchovní rozměr, který ten tělesný doplňuje. Odmítáme proto jakékoli upřednostňování těla před duchem či ducha před tělem.
50. Prohlašujeme, že hřích ovlivňuje míru, do jaké mohou lidské bytosti plně odrážet Boží obraz. Hřích poškozuje naši vlastní lidskou přirozenost a schopnosti, naše vztahy s druhými lidmi a naše lidské poslání ve světě. Hřích má na lidi škodlivý dopad, takže s druhými lidmi zacházejí jako s předměty, nikoli jako s osobami, které mají svou vnitřní hodnotu. Křesťané někdy dokonce pro svůj vlastní prospěch Boží obraz hříšně dezinterpretují, aby druhé lidi marginalizovali a dehumanizovali.

Boží obraz je obnoven v Kristu.

51. Prohlašujeme, že Ježíš Kristus, Boží Syn, je Božím obrazem. Svým vtělením se jako druhý Adam stal plně člověkem. Na rozdíl od prvního Adama žil bezhříšným životem, a byl tak způsobilý vykoupit lidstvo z hříchu, který ho od Boha odděloval. Jako jedinečný a dokonalý Boží obraz je Ježíš Kristus lidským ideálem, do něhož je každý věřící proměňován Duchem svatým. Když máme účast na Boží přirozenosti, jsme milostí přetvářeni do Kristovy podoby. Tato Kristova podoba se projevuje obnovou našeho charakteru, zvyků, tužeb a snah a při jeho druhém příchodu se

- projeví proměnou našeho těla do podoby Kristova vzkříšeného těla. (Ko 1,15; Žd 1,1–3; J 1,1.14; Fp 2,1–11; Ef 1,10; Ř 5,12–14; 1K 15,45–49.50–54).
52. Církev je nové Boží lidství, stvořené Kristem, který věřící smiřuje s Bohem i mezi sebou navzájem. Toto nové lidství je proměňováno, aby neslo obraz Krista, který určuje pravé a plné lidství. (Ef 2,14–16; Ř 8,9; Ř 12,1–2; 2K 3,18).
53. Jako nositelé Božího obrazu jsou vykoupené lidské bytosti obdařeny dary a službami, aby sloužily společnému prospěchu církve a oslavovaly ve světě Boha. Každému křesťanovi byla udělena výsada podílet se na Božím království a být prostřednictvím svých různých darů a povolání jeho vyslancem. Všechny tyto projevy a praktiky je však třeba zvažovat s ohledem na apoštolské svědectví evangelia a Písma, aby nikdo nebyl oklamán falešným evangeliem nebo se nepodílel na tom, že bude Boha okrádat o jeho slávu. (1K 12,4–7; Ř 12,4–8; Ef 4,11–16; 1K 1,4–8; 1Pt 4,10–11; Mt 7,15–16; Ga 1,6–9 1 J 2,19; Ju 3–4).
54. Litujeme jakýchkoli falešných představ o novém lidství, které jsou v rozporu s kristovským ideálem, a rmoutíme se pro křesťanské vedoucí, kteří se odklání od podobnosti Kristu, jak je to patrné v organizacích, které si zakládají na prosperitě a slávě, kde si někteří dokonce přivlastňují božství. Kristův příklad vedení vyvrací, že by byla podobná tvrzení a manipulace druhých znakem duchovní autority. Život v Božím království se vyznačuje pokorou, pokáním a spoléháním se na Boží milost. (L 9,23; Fp 2,8–11; 3,18–19; 1K 15,9–10; 1 J 1,8–10).
55. Očekáváme vzkříšení těla a dovršení nového stvoření, kdy budou Boží obraz a Boží podoba v lidských bytostech zcela obnoveny. Pak se bude Boží lid těšit z plnosti života a společenství s Bohem, mezi sebou navzájem a s celým stvořením. (Iz 65,17; 66,22; 2Pt 3,13; Zj 21,1–4).

Boží obraz a lidská sexualita

KŘESŤANSKÉ CHÁPÁNÍ SEXUÁLNÍ IDENTITY

56. Biblický popis stvoření rozeznává, že lidé jsou stvořeni jako sexuální bytosti s jasně identifikovatelnými fyzickými charakteristikami jako muž a žena a vztahovými charakteristikami jako muž a žena. „Pohlaví“ jedince vztahujeme k biologickým charakteristikám, které odlišují muže od ženy, zatímco „gender“ vztahujeme k psychologickým, sociálním a kulturním asociacím spojeným s tím, že je člověk mužem nebo ženou. Bible jednoznačně potvrzuje, že lidské bytosti, muži i ženy, nesou Boží obraz a reprezentují Stvořitele v péči o jím stvořenou zemi. (Gn 1,26–28; 2,22–23)
57. Litujeme jakéhokoli narušení sexuality. Odmítáme představu, že si jednotlivci mohou určovat své pohlaví bez ohledu na naši stvořenost. I když lze biologické pohlaví a gender rozlišovat, jsou neoddělitelné. Mužství a ženství jsou neodmyslitelnou skutečností lidského stvoření – skutečností, kterou kultury vyjadřují tím, že

rozlišují mezi muži a ženami. Odmítáme také pojem genderové fluidity (tvrzení o proměnlivé genderové identitě nebo genderovém projevu v závislosti na situaci a zkušenosti).

58. V průběhu dějin se však osoby, jejichž pohlaví není při narození pozorovatelně jasné (dnes obecně označované jako intersexuální jedinci), potýkaly s významnými psychologickými a sociálními problémy. Bůh v Písmu vyjadřuje svůj hluboký zájem o eunuchy a jejich zkušenost odcizení a bolesti a pro ty, kteří v Boha vkládají svou důvěru, připravil lepší budoucnost a slibuje jim obnovení jejich důstojnosti. Stejně tak je Boží lid povolán k tomu, aby s těmi, kteří dnes čelí podobným okolnostem, jednal se soucitem a s pochopením. (Iz 56,4–5)

KŘESŤANSKÉ CHÁPÁNÍ MANŽELSTVÍ A SVOBODNÉHO ŽIVOTA

59. První zmínka o manželství v Bibli svědčí o tom, že manželství je ustanoveno Bohem, a manželství představuje jako výlučný svazek jednoho muže a jedné ženy. Vzniká tak nová entita, kterou Bible označuje jako „jedno tělo“. Prohlašujeme tedy, že podle Božího záměru je manželství jedinečným a výlučným smluvním vztahem mezi jedním mužem a jednou ženou, kteří se zavazují k celoživotnímu fyzickému a citovému svazku vzájemné lásky a sdílení. (Gn 2,24; Mt 19,4–6)
60. Kromě toho je biblické učení konzistentní v tom, že smluvní manželství je jediným legitimním prostředím pro pohlavní styk. Sex mimo hranice manželství je označen za hříšné porušení Stvořitelova záměru a úmyslu.
61. Litujeme všech pokusů definovat v církvi partnerství osob stejného pohlaví jako biblicky platné manželství. Rmoutíme se nad tím, že některé křesťanské denominace a místní společenství ustoupily požadavkům kultury a tvrdí, že takové vztahy posvěcují jako manželství.
62. Prohlašujeme, že podle Božího záměru má manželství sloužit lidskému rozkvětu tím, že poskytuje nezbytné prostředí pro výchovu následujících generací. Věrná manželství dávají vzniknout pevným poutům rodinného života, vhodně vytyčují svobodu a vytvářejí vymezené a pečující prostředí, které umožňuje, aby děti prospívaly.
63. Biblická představa manželství obnáší naplnění Stvořitelova mandátu k reprodukci a zároveň manželům poskytuje společenství a potěšení. Rmoutí nás, že snaha o sexuální svobodu jako domnělé osobní a společenské blaho zlehčuje reprodukční aspekt manželského sexu, což často vede k devalvací dětí a dramatickému nárůstu potratů ve světě. (Gn 1,28; 2,18–25)
64. Křesťanské manželství je založeno na vztahu Krista a církve, a proto je jedinečným nástrojem svědectví o díle evangelia, protože manželé plní své vzájemné povinnosti jako učedníci pod vládou Ježíše Krista. Křesťané, kteří se rozhodnou uzavřít manželství, proto musí vynaložit potřebné úsilí, aby o svůj manželský vztah

pečovali a aby dbali na výchovu dětí, které se jim mohou narodit nebo které si osvojí. (Ef 5,22–31)

65. Ačkoli bylo manželství ve všech společnostech v případě dospělých pokládáno za ideál a muž a žena se v manželství vzájemně doplňují, není manželství nezbytným krokem k tomu, aby byl člověk úplný. Jak osoby žijící v manželství, tak osoby svobodné jsou zcela schopny naplňovat Stvořitelovu vůli a vydávat svědectví o Ježíši Kristu. Každý člověk, stvořený k Božímu obrazu, je úplnou osobou, která má v kontextu ostatních lidských vztahů maximální potenciál. Tuto skutečnost týkající se života nezadaných svým příkladem dokládá Pán Ježíš, dokonalý člověk. Apoštol Pavel zastával názor, že svobodný život, ať už k němu vedou okolnosti, nebo si ho člověk zvolil sám, nabízí křesťanovi jedinečné příležitosti sloužit věci Božího království způsobem, který pro lidi žijící v manželství není možný. (1K 7,32–35)
66. Vyzýváme všechny místní církve, aby svobodné lidi i sezdané páry v rámci křesťanských společenství podporovaly prostřednictvím vyučování, mentoringu a sítě vzájemného povzbuzování a praktické podpory. Když je takové společenství vzorem biblických hodnot hlubokého přátelství, lásky a manželské věrnosti, úcty k rodičům a obětavé výchovy dětí ve věrnosti Pánu Ježíši Kristu a k Boží slávě, vydává tím svědectví o moci evangelia.

KŘESŤANSKÉ POJETÍ SEXUÁLNÍCH VZTAHŮ OSOB STEJNÉHO POHLAVÍ

67. Sexuální intimita mezi osobami stejného pohlaví je jevem starým jako lidská civilizace a Bible ve Starém i Novém zákoně dokládá, že si je těchto praktik vědoma. Výslovnou zmínku o sexuálním obcování osob stejného pohlaví najdeme v Bibli v šesti případech. Vzhledem k tomu, jak mimořádně důležité je toto téma pro dnešní společnost i pro církve, je nezbytné, aby se křesťané obeznámili se všemi biblickými odkazy na sexuální intimitu mezi osobami stejného pohlaví a s jejich významem v kontextu – Gn 19,1–3; Lv 18,20; 20,13; Ř 1,24–27; 1K 6,9–11; 1Tm 1,9–11.
- Ve Starém zákoně se o sexu mezi osobami stejného pohlaví mluví ve vyprávění v Genesis 19,1–3, kde se život Abraháma a jeho rodiny protnul s kulturou Sodomy, kterou Bůh prohlásil za politováníhodně hříšnou. Sodoma se stala nechvalně známou kvůli společenským zločinům mnoha podob, včetně toho, kdy se všichni muži onoho města pokusili znásilnit Lotovy hosty, což podle vyprávění dokládá, že morálka města byla v katastrofálním stavu. (Ez 16,49–50; Gn 18,20–21; 19,1–13; Ž 7).
 - Apoštolské svědectví Nového zákona na obcování osob stejného pohlaví na pozadí řecké a římské kultury odkazuje v Ř 1,18–27, 1K 6,9–11 a 1Tm 1,9–11. Z historických záznamů je zřejmé, že sex mezi osobami stejného pohlaví

byl v tomto období všeobecně známou praxí, která byla zejména ve vyšších vrstvách společnosti normalizována. V tomto kontextu je pozoruhodné, že Pavel řadí sex mezi osobami stejného pohlaví do stejné kategorie sexuálních hříchů jako smilstvo a cizoložství a do širšího seznamu hříchů, který zahrnoval krádeže, lakotu, opilství, pomluvy a podvody. Seznam, který v 1Tm 1,9–11 zakazuje obcování osob stejného pohlaví, zahrnuje i otcovraždu, vraždu, smilstvo, obchod s otroky a křivou přísahu. Všichni, kdo se takových věcí dopouštějí, jsou nazýváni přestupníky zákona, vzbouřenci, bezbožníky, hříšníky, nesvatými a bezvěrci.

- V 1K 6,9 Pavel na základě dvou odkazů v Lv 18,20 a 20,13 zavedl termín, jímž označoval sex mezi muži. Tyto texty uvádějí, že sex mezi osobami stejného pohlaví odporuje Božím pravidlům pro Izraelity, kteří byli vázáni smlouvou s Bohem.
 - Když Pavel v Ř 1,24–27 zmiňuje sex mezi osobami stejného pohlaví, chce tím vyjádřit, jak vzpoura lidstva proti Bohu vedla k odmítnutí jím stvořeného řádu. Jako projevy naprostého morálního úpadku lidstva uvádí rozšířenou praxi uctívání model a sexuální nemravnosti. Pokud jde o sexuální nečistotu, Pavel výslovně zavrhuje sex mezi ženami a sex mezi muži, což byly v tehdejší kultuře, která byla považována za vyspělou, zjevně všeobecně známé praktiky.
68. Všechny biblické zmínky o sexu mezi osobami stejného pohlaví nás vedou k nevyhnutelnému závěru, že Bůh takové jednání považuje za porušení svého záměru ohledně sexu a překroucení Stvořitelova dobrého plánu, a tudíž za hříšné. Evangelium nás však ujišťuje, že ti, kdo z nevědomosti nebo i vědomě podlehli pokušení a zhřešili, naleznou skrze vyznání, pokání a víru v Krista odpuštění a obnovení společenství s Bohem.
69. Uvědomujeme si, že řada lidí v církvi i mimo ni zakouší přitažlivost ke stejnému pohlaví a že pro některé je to jediná nebo dominantní přitažlivost. Biblický požadavek, že křesťané musí pokušení odolávat, a tak si zachovávat sexuální čistotu, a to jak v oblasti touhy, tak ve svém jednání, platí stejně pro osoby s heterosexuální orientací jako pro osoby přitahované stejným pohlavím. Připouštíme však, že křesťané, které přitahuje stejné pohlaví, čelí i v křesťanských společenstvích výzvám. Činíme pokání z nedostatku lásky vůči našim bratrům a sestrám v těle Kristově.
70. Náléhavě vyzýváme křesťanské vedoucí a místní církve, aby v našich společenstvích zohledňovali přítomnost věřících, kteří jsou přitahováni ke stejnému pohlaví,

a podporovali je v jejich učednictví prostřednictvím pastorační péče a rozvíjení zdravých společenství v lásce a přátelství.³

V. Učednictví: Naše povolání ke svatosti a misi

Bůh si ve svém milosrdenství v uplynulém půlstoletí použil Lausannské hnutí k tomu, aby inicioval evangelizaci neoslovených národů a společenství po celém světě a aby vštěpoval tváři v tvář nespravedlnosti, útlaku a diskriminaci význam sociální odpovědnosti. Tento dvojí důraz byl často spojován v rámci konceptu „integrální misie“, ale integrální misie ne vždy zcela začleňovala přikázání našeho Pána být učedníky a jeho pověření učedníky činit. V důsledku toho jsme navzdory svému tvrzení, že jsme následovníky našeho ukřižovaného Pána, často nedokázali žít v souladu se svatým vzorem života, který nám dal, a učit ostatní, aby dělali totéž. Výsledkem je nepřetržitý přísun zpráv o špatném finančním hospodaření, o sexuálních přestupcích a zneužívání, o zneužívání moci vedoucími, o snaze tato selhání zakrýt a zároveň přehlížet bolest těch, kteří kvůli nim trpěli, a o duchovní neduživosti a nezralosti evangelikálních církví po celém světě. Rmoutíme se nad těmito selháními, nařikáme nad svými hříchy, pokorně činíme pokání a vyznáváme, že naléhavě potřebujeme, aby v nás trvalá milost evangelia vzbudila svatost, bez níž nikdo nespasí Pána (Žd 12,14). Proto se zavazujeme k následujícím prohlášením.

Učedník je Ježíšův následovník, kterého evangelium přetváří k životu v lásce k Bohu a k druhým.

71. Prohlašujeme, že být učedníkem znamená být formován podle vzoru života, který se shoduje s dobrou zprávou o Kristově vtělení, životě, smrti, vzkříšení a nanebevstoupení, jimiž Bůh ve své lásce zachránil svůj lid od hříchů a skrze vylití Ducha nanebevstoupeným Kristem mu milostivě daroval moc žít pod jeho svatou a spravedlivou vládou. Důsledkem toho má být misie zaměřená na formování učedníků, kteří v nerozděleném srdci spojují lásku k Bohu a lásku k druhým lidem. Tento závěr je správně chápán jako Boží dílo, které vepisuje Boží zákon do lidských srdcí – dílo, které nám umožňuje žít jako jediný, svatý Boží lid smlouvy tvořený ze všech národů, který pokračuje v díle Ježíše, služebníka Páně, aby světu přinesl život a světlo. Jako ztělesnění tohoto Božího díla je místní církev nástrojem i cílem takto uskutečňované misie. (Jr 31,31–34; Mt 22,36–40)

³ Viz Lausanne Occasional Paper 77, „A Theology of the Human Person“ („Teologie lidské bytosti“), <https://lausanne.org/occasional-paper/a-theology-of-the-human-person>.

Náš Pán Ježíš nám přikazuje, abychom byli učedníky, a pověřuje nás, abychom učedníky činili.

72. Prohlašujeme, že posláním Božího lidu je naplňovat pověření, které Pán Ježíš dal svým učedníkům – činit učedníky tím, že budeme zvěstovat, co Bůh vykonal, když do vzpurného a porušeného světa poslal svého Syna. Ti, kdo jsou pověřeni úkolem zvěstovat Boží dobrou zprávu všem národům, musí sami žít jako učedníci a chápat, že pravým cílem našeho poslání je proměna těch, kdo dobrou zprávu slyší a věří jí, aby žili jako učedníci, kteří zachovávají vše, čemu Pán učil. Skrze tuto proměnu jednotlivců Bůh uskutečňuje svůj úkol obnovit skrze evangelium lidstvo k obrazu Kristovu, a tak obnovit celé stvoření. Naplněním Božího záměru obnovit lidstvo je místní církev, jež představuje nebeské shromáždění Božího lidu všech dob a míst, ze všech národů. Formující moc evangelia jako taková cílí jak na jednotlivce, tak na místní církev. Formování zralých učedníků je neoddělitelně spjata s růstem a zráním církvi do plnosti Kristovy podoby prostřednictvím Duchem zmocněné služby jejích jednotlivých účastníků. (Mt 22,37–40; 28,18–20; Ef 4,11–14)

Nemůžeme činit učedníky, aniž bychom zvěstovali radostnou zvěst, a nemůžeme být učedníky, aniž bychom se intenzivně angažovali v porušeném světě.

73. Prohlašujeme, že ti, kdo jsou formováni jako učedníci, a to jak jednotlivci, tak také v rámci společenství, se vždy budou ve svých rodinách, ve svém okolí, ve školách, na pracovištích a ve společnosti aktivně věnovat světu porušenému nespravedlností a hříchem. Naším misijním úkolem proto není pouze přinášet zvěst, abychom docílili vyznání křesťanské víry. Naším evangelizačním úkolem je spíše zvěstovat ukřižovaného Mesiáše svým životem, který je s touto zvěstí v souladu, a dosáhnout toho, že druzí budou formováni podle stejného životního vzoru. Prosazování spravedlnosti v našem osobním životě, v našich domovech, v našich církvích a ve společnosti, v níž žijeme, nelze oddělit od zvěstování evangelia, stejně jako nelze učednictví oddělit od získávání učedníků.

Jako učedníci zažíváme proměnu jako počáteční i pokračující zkušenost s milostí evangelia.

74. Prohlašujeme, že učedník je člověk, jehož život byl evangeliem proměněn. Tato proměna začíná, když činíme pokání ze svého hříchu a uvěříme dobré zprávě. Avšak stejně jako semeno zasazené do dobré půdy ani dobrá zpráva nepřináší úplnou proměnu ani ovoce této proměny najednou. Tato proměna probíhá spíše postupně, v průběhu celého života, přičemž růst ve svatosti a lásce zjevuje realitu proměňující moci evangelia. Jak počáteční zkušenost proměny, tak její průběžné naplňování jsou dílem Božího Ducha, který milostí skrze víru sjednocuje věřící s Kristovým životem a v rámci Kristova těla mezi sebou navzájem.

Místní církve hrají při naší proměně v učedníky důležitou roli, když nám slouží prostředky milosti obsaženými v evangeliu a my ve svém společném životě zakoušíme jeho proměňující moc.

75. Prohlašujeme, že místní církve rostou a zraje tehdy, když usiluje o to, aby její život odrážel vzor života, který je v souladu s poselstvím ukřižovaného Krista. Církve tak činí zvěstováním evangelia, pravidelným připomínáním evangelia ve křtu a u stolu Páně a vděčnou odezvou na evangelium v modlitbě a chvále. V církvi se jednotliví věřící učí chovat jako občané nebe, kteří žijí životem hodným tohoto občanství tak, že milost, kterou jim Duch svatý přináší, zprostředkovávají svým spoluvěřícím. Jednotlivá manželství se v církvi připodobňují láskyplnému svazku mezi Kristem a jeho lidem. V rámci církve se jednotlivé rodiny na cestě Pána posilují životem v domácnosti víry. Tímto způsobem jsou církve i její členové budováni v nejsvětější víře, Duchem svatým jsou připodobňováni k obrazu Kristovu a povzbuzováni k životu ve svatosti, víře a očistující naději na Pánův návrat. Když jsme v církvi připravováni skrze službu evangelia a podněcováni milosrdným příkladem Krista, učíme se vnímat celý život jako bohoslužbu, usilovat o dobro těch, kteří stojí mimo církve, a ve všem, co děláme, pracovat na obnově celistvosti světa. (Ef 2,19; Fp 3,20; 1Te 2,12; Ju 20; 1J 3,3)

Místní církve také hrají důležitou roli, když uplatňují odpovědnost a pro vedoucí služeb, misionáře a partnery ve službě vytvářejí zdravé vzory vedení a řízení.

76. Vedoucí služeb a misionáře vyzýváme, aby setrvali v životodárném společenství místní církve a byli jí vykazatelni. Ačkoli to platí pro všechny učedníky, ti, kteří jsou povoláni k určitým službám mimo svou místní církev, musí zůstat pevně spojeni s Kristovým životem uvnitř církve a zrcadlit pokračující dílo Božího Ducha v místní církvi. Pán ve své prozřetelnosti ustanovil služby a misijní partnerství, která mají spolupracovat s místní církvi a tříbit a vystrojovat jeho lid k tomu, aby se stali učedníky a činili učedníky. Prohlašujeme, že tyto služby jsou důležité, ale také je důležité zachovávat jasný důraz na místní církve jako ztělesnění nového lidství, které Bůh utváří v Kristu, a být s ní spojeni. Když se takové služby řídí pokyny, které místním církvim dává Písmo ohledně vzorů a zásad vykazatelnosti, transparentnosti a dohledu, přinášejí Kristu čest. Když tak činí, osvojí si struktury sdíleného vedení a řízení, jejichž duchovní autorita spočívá v evangeliu, a nikoli v jednotlivci.⁴ (Sk 6,1–6; 15,1–35; 20,17–38)

⁴ Viz Lausanne Occasional Paper 75, „The Formation of Disciples for Mission and the Formation of Disciples as Mission“ („Formování učedníků pro misi a formování učedníků jako →

VI. Rodina národů: Konflikty mezi národy – jsme si jich vědomi a sloužíme pokoji

Kristův lid musí být znám jako lid pokoje, protože evangelium, které zvěstujeme, přináší pokoj mezi Bohem a jednotlivci, mezi jednotlivci a mezi národy. Božím záměrem je, aby jednotlivé národy prospívaly a aby se o své bohatství a pozemské zdroje spravedlivě a velkoryse dělily. Děkujeme Bohu za mnohé příklady křesťanských společenství i jednotlivců, kteří ve světě zmítaném konflikty naplňují přetrvávající biblickou výzvu k pokoji a k nastolování míru. Vzdáváme jim čest jako těm, kdo se zasazují o Kristův pokoj i za cenu ohrožení vlastní pověsti a života. Ne vždy však církev Kristův pokoj jako charakteristický prvek své existence ve světě ctíla. Jsou známy příklady, kdy se církev, ať už zjevně, nebo v tichosti, zapojila do činností a podniků, které podporují násilí a válku. Takovými činy je přímo znevažováno evangelium, které církev hlásá. Co Kristus žádá od své církve, lidu ze všech národů, jenž je povolán ve světě zmítaném konflikty Krista zvěstovat a zjevovat?

Podporujeme Boží záměr v Kristu smířit ve světě plném konfliktů skrze evangelium všechny národy.

77. Při podpoře misie u „nezasažených národů“ Lausannské hnutí hrálo a stále hraje klíčovou roli, protože si uvědomujeme, že lidé v každém kulturně odlišném národě potřebují slyšet dobrou zprávu o Boží spasitelné vládě nad všemi národy, a tedy i nad všemi lidmi. Modlíme se za státy („národy“ v moderním slova smyslu), které se aktivně snaží zabránit tomu, aby lidé pod jejich vládou uslyšeli dobrou zprávu, a které pronásledují ty, kdo dobrou zprávu slyší a věří jí – a modlíme se za to, aby nastal den, kdy zvěstování evangelia bránit přestanou. Za to se modlíme nejen kvůli jednotlivcům, ale i kvůli národům, jejichž jsou součástí. Středobodem Božích záměrů skrze evangelium je smíření všech národů v Kristu ve vztahu, který se vyznačuje vzájemným požehnáním. Prohlašujeme, že tohoto Božího záměru lze dosáhnout pouze tehdy, když se srdce jednotlivců promění a naplní láskou k těm, jejichž kulturní identita se od jejich vlastní liší.
78. Společně se radujeme z celé řady situací ve světě, kdy se závažné konflikty uklidnily a odcizená společenství dostala příležitost ke smíření a obnově vzájemného souladu. Příkladem může být konflikt v Severním Irsku, apartheid v Jihoafrické republice, genocida ve Rwandě, občanská válka na Srí Lance a další konflikty po celém světě. Radujeme se z toho, že v některých z těchto situací si Bůh použil církve, křesťanské organizace i jednotlivé křesťany, aby se zasadili o věc míru, ať už jako

misie“), <https://lausanne.org/occasional-paper/the-formation-of-disciples-for-mission-and-the-formation-of-disciples-as-mission>.

tvůrci pokoje mezi stranami konfliktu v první linii, nebo prostřednictvím vyjednávání, vlivu a přímlyv v pozadí konfliktu.

79. S hlubokým zármutkem konstatujeme, že ve všech částech světa vypuklo několik nových ozbrojených konfliktů a válek – mezinárodních, mezináboženských i mezinárodních. Z více než stovky současných ozbrojených konfliktů ve světě se jich nejvíce odehrává v oblastech Blízkého východu a Afriky. V současné době se největší mediální pozornosti dostává rusko-ukrajinské válce a válce v Gaze, avšak o závažných konfliktech, jako jsou konflikty v Sýrii, Myanmaru, Súdánu a Etiopii, se téměř nemluví. Všimáme si také „zapomenutých válek“ po celém světě, zejména té na Korejském poloostrově. Přestože zůstávají mimo zorné pole veřejnosti, Bůh je vidí. Truchlíme nad tragickými ztrátami na životech, které tyto války přinášejí, a nad obrovským rozvratem společností, který budoucí generace připravuje o možnost prospívat.

Činíme pokání z toho, že jsme v odsuzování a omezování násilí selhali, když jsme mlčeli, podporovali nacionalismus nebo na základě nedostatečného teologického zdůvodnění konflikty nespravedlivě podporovali.

80. Odsuzujeme ty, kteří svého vlivu ve světových záležitostech využívají k podněcování konfliktů a válek, jimž lze předejít, pouze proto, aby prosazovali své ekonomické a politické zájmy. Jsme zarmouceni nesmírným utrpením, které jejich jednání způsobuje. Věříme, že v den soudu se budou před Bohem zodpovídat.
81. Vyzýváme všechny křesťany, aby ve válečných podmínkách sloužili zranitelným tím, že spojí své zdroje a podpoří pomoc církvi a humanitárních organizací, které se nacházejí v blízkosti konfliktních oblastí. Zavazujeme se také sloužit jako tvůrci pokoje, přičemž budeme podporovat jednání zaměřená na ukončení konfliktů a volat po spravedlnosti a odškodnění nevinných obětí násilí.
82. V různých obdobích dějin křesťané násilí a válku nejen podporovali, ale také tvářili v tvář těmto zvěrstvům mlčeli, místo aby vystupovali s prorockou bezúhonností a odvahou. K tomu se vyjadřuje *ZÁVAZEK Z KAPSKÉHO MĚSTA*:

Se zármutkem a studem vyznáváme spoluvinu křesťanů na některých nejničivějších kontextech etnického násilí a útlaku a rovněž politováníhodné mlčení značných částí církve, když k takovým konfliktům dochází. Mezi takové kontexty patří dějiny a dědictví rasismu a otroctví černochů, holocaust namířený proti Židům, apartheid, „etnické čistky“, sektářské násilí mezi různými křesťanskými skupinami, ničení domorodého obyvatelstva, mezináboženské, politické a etnické násilí, utrpení Palestinců, kastovní útlak a kmenová genocida.

83. Připojujeme se k *ZÁVAZKU Z KAPSKÉHO MĚSTA* a vyzýváme „k pokání z toho že se křesťané na těchto zločinech mnohokrát podíleli mlčením, lhostejností nebo domnělou neutralitou, případně tím, že *JIM POSKYTOVALI CHYBNÉ TEOLOGICKÉ OSPRAVEDLNĚNÍ*“. Velká část těchto chybných teologických ospravedlnění vyplývá

z neschopnosti rozlišovat mezi „národy“ Písma a moderními „národy – státy“ a z neschopnosti uvažovat o národnosti biblicky. V Písmu se od sebe národy kulturně odlišovaly a jejich identita byla utvářena historickou vazbou na volně vymezené území, uctíváním boha (nebo bohů), jehož vláda nad národem byla prosazována prostřednictvím krále. Naproti tomu „národy – státy“ (nebo „národy“ v moderním slova smyslu) jsou vlády, které prostřednictvím ústavně uspořádaných institucí a zákonů spravují mezinárodně uznávanou politickou suverenitu na územích s jasně vymezenými hranicemi a jednotlivci i národy, kteří na nich žijí. Většina moderních národů – států má pod svou správou více národů, tj. má na svém území více skupin, které svou kolektivní identitu neodvozují pouze od národnosti, ale od etnické příslušnosti, rasy, země původu a mnoha dalších podob kolektivní identity, které moderní svět obohacují. Z hlediska identity mají tyto kulturně odlišné skupiny často blíže k národům, které tvořily „národy“ Písma svatého, než k moderním státům. Prohlašujeme, že každý moderní stát se zodpovídá Božímu požadavku na spravedlivé a milosrdné zacházení jak s jednotlivci i národy, kterým svrchovaně vládne, tak i s těmi, kteří s ním sousedí.

84. Je nesmírně důležité, aby křesťané jasně uvažovali o biblických národech (např. o Izraelitech, Egypťanech či Syřanech), pokud jsou tyto podle jména, historicky, geograficky či svým původem spojovány s moderními národy – státy (např. s Izraelem, Egyptem či Sýrií) a s národy, které žijí pod politickou svrchovaností těchto států (s Židy, Palestinci, Araby, Kopty, Drúzy, Armény, Kurdy a mnohými dalšími). Bůh plní své sliby všem těmto národům – Židům i pohanům – skrze dobrou zprávu o Ježíši, Mesiáši. Na Blízkém východě i jinde musí křesťanští vedoucí pracovat na nápravě teologických omylů, které dávají prostor ideologickému ospravedlňování nespravedlivého násilí vůči nevinným civilistům nebo se snaží legitimizovat porušování mezinárodního humanitárního práva.
85. Rmoutí nás, že někteří křesťané považují za klíčový prostředek k uskutečnění Božích záměrů se světem spíše stát než evangelium. Tento postoj nabývá obzvláště politováníhodné podoby, když se snoubí s nacionalismem – zde definovaným jako přesvědčení, že každý stát by měl mít jedinou, národní kulturu a žádnou jinou – nebo s etnickým nacionalismem, což je přesvědčení, že každá etnická skupina by měla mít svůj vlastní stát. To je v našem světě velké zlo. Rmoutí nás, že mnozí křesťané tento postoj žel sdílejí, stejně jako požadavky na etnickou a rasovou nadřazenost, které tento postoj propaguje. Stavíme se proti tomu, protože žádný moderní stát si nemůže nárokovat a nikdy nebude moci nárokovat, že je zvláštním prostředníkem Boží spasilné vlády.

Zavazujeme se, že se budeme modlit za národy, které se uprostřed konfliktu, a budeme jim sloužit tak, aby mohlo evangelium Ježíše Krista všem národům přinést skutečný mír.

86. Když se scházíme na tomto historickém kongresu v jihokorejském Inčchonu, zavazujeme se modlit za to, aby nad Korejským poloostrovem a jeho lidem, který byl násilně rozdělen na politicky oddělené země Severní a Jižní Koreu, zavládl Kristův pokoj a světlo. Toto nezákonné rozdělení, které milionům civilistům přineslo smrt a trauma, je známé jako zapomenutá válka. Navzdory příměří z roku 1953 zůstává konflikt nevyřešen a nestabilita dodnes přetrvává v bludném kruhu sblíživání, po němž následuje eskalace napětí. Přesto se i nadále modlíme za to, aby Korea a korejský lid jednoho dne vytvořily jeden celek. Vzpomínáme na velké pchjongjanské probuzení z roku 1907, které se odehrálo mezi Korejci na severu, a voláme po ukončení pronásledování našich křesťanských bratří a sester ze strany severokorejské vlády. Celosvětovou církev vyzýváme k modlitbám za to, aby Bůh otevřel dveře k obnově dlouho odloučených rodin, komunit a církví a aby se evangelium Ježíše Krista v Severní Koreji opět směle zvěštovalo a projevovalo bez překážek či strachu, aby tak celý poloostrov poznal Pána.
87. Vyzýváme všechny křesťany na celém světě, aby se přimlouvali za ty, kdo jsou vystaveni hrůzám války a konfliktů, aby se modlili za pronásledovanou církev a usilovali o mír mezi lidmi a národy světa. Jako Kristovi tvůrci pokoje musíme budovat křesťanská společenství, která jsou příkladem Kristova pokoje, a podporovat kulturu pokoje jako zásadní důsledek naší víry v evangelium a jeho zvěstování. Tímto způsobem budeme ve světě, který je hluboce poznamenán konflikty, společně zvěstovat a zjevovat Krista.

VII. Technologie: zrychlující se inovace, kterou rozpoznáváme a spravujeme

Technologie tu s námi byly vždycky. Rychlost, s jakou se dnes všechny technologie vyvíjejí, je však bezprecedentní. Tak rychlé změny lidského potenciálu a lidského chování jako vždy vyvolávají morální a etické obavy z hlediska jejich dopadu na společnost a planetu. Některé moderní inovace napomáhají propojení člověka s technologií nebo vytvoření vlivného prostředí, v němž může být člověk podmaněn nadvládou technologií. Tyto možnosti vyvstávají v oblastech, jako je genetické inženýrství, klonování, biotechnologie, mind uploading (nahrávání mysli do počítače), digitální média, virtuální realita a umělá inteligence. Křesťanský pohled na svět nás ovlivňuje v tom, jak na tyto technologické vyvozenosti reagujeme a jak s nimi nakládáme. Pro církev je naprosto nezbytné, aby měla biblickou moudrost a aby dokázala rozpoznávat a definovat morální a etické důsledky

nových technologií, i když si přitom osvojuje a spravuje plody Bohem dané lidské tvořivosti a inovací, včetně metod, které usnadňují evangelizaci a učednictví.

Technologické schopnosti jsou projevem tvořivosti lidských bytostí stvořených k Božímu obrazu.

88. „Technologie“ se nevztahuje jen na nástroje, které pomáhají zlepšovat lidské schopnosti a produktivitu, ale také na poznatky a procesy vynálezů a inovací, a dokonce i na kultury utvářené rozvojem technologií a jejich využíváním. Prohlašujeme, že technologické inovace jsou vyjádřením Božího obrazu, protože lidská tvořivost odráží tvořivost Boží. Bůh stvořil lidské bytosti tak, aby byly technologickými, tj. aby přetvářely svět, a tím napomáhaly lidskému pokroku a pečovaly o Boží stvoření. Jako odraz Božího obrazu je technologie nedílnou součástí práce a poslání, k nimž Stvořitel všechny lidské bytosti povolal. V tomto smyslu se technologická činnost netýká pouze řešení konkrétních problémů nebo překonávání lidských omezení, ale znamená především poslušnost Božího pověření pečovat o druhé a o svět a svými tvůrčími schopnostmi Stvořitele oslavovat.

Hřích má škodlivý dopad na využívání a rozvoj technologií.

89. Prohlašujeme, že hřích má dopad na všechny stránky lidské činnosti, a tak vliv hříchu narušuje nejen využívání technologií, ale v některých případech i samotné inovace. Proto připouštíme, že vývoj a využívání technologií může lidskému pokroku a péči o přirozený svět bránit způsoby, které nejsou na první pohled zřejmé. Technologické inovace z tohoto důvodu často vyvolávají vážné a znepokojivé obavy, nemístnou závislost a soustředění, škodlivou manipulaci s lidskými obavami, falešný pocit bezpečí nebo projevy odlidštění. V důsledku vlivu hříchu se technologie často stává modlářskou, protože uctívá stvořenou věc, a nikoli Stvořitele. (Ř 1,25)

90. Díky mnoha nedávným inovacím se technologie v našem životě, ve společnosti i v církvi projevují mnohem více. Protože mají technologie schopnost stát se prostředím, které nás pohlcuje, snadno nás odvádí od skutečnosti, že „žijeme, pohybujeme se a jsme“ v Bohu. Vývoj a využívání všech technologií jsou motivovány a formovány hodnotami, z nichž mnohé jsou v rozporu s biblickým napomenutím, abychom se aktivně zaměřovali na to, co je pravdivé, čestné a co sklízí pochvalu. (Sk 17,28; Fp 4,8)

Křesťané jsou povoláni k tomu, aby technologie prorocky posuzovali a využívali.

91. Uvědomujeme si, že prostřednictvím mediálních technologií mohou být lidé snáze oklamáni. Rmoutí nás, že při využívání těchto technologií se křesťané ne vždy „odřekli věcí ukrývaných kvůli hanbě“ (ČSP 2K 4,2) nebo neodolali pokušení klamat

své posluchače či překroutit poselství evangelia ve svůj vlastní prospěch. Křesťané musí naopak klást na první místo lidi, sdílet své příběhy pravdivě a vydávat svědectví o moci evangelia ve svém životě. Je nezbytné, aby se takové využívání médií a komunikačních technologií opíralo o pravdivost, kterou lze nalézt v samotném evangeliu, jež sdílají.

92. UVědomujeme si, že mnozí křesťané, zejména mladí lidé, jsou na sociálních a digitálních médiích závislí a v podstatě se stali jejich „učedníky“, protože využíváním těchto technologií tráví neúměrně mnoho času. Zároveň si uvědomujeme, že zatímco byly digitální technologie často uzpůsobovány pro růst církve a evangelizační účely, v případě učednictví snahy o podobné uzpůsobení zaostávají. Vyzýváme proto všechny církve a jejich vedoucí, aby technologie digitálního věku využívali pro činění učedníků. Vyzýváme k věrné účasti na digitálním prostoru, věrné kontextové interakci prostřednictvím připojených zařízení, věrnému vyučování digitální gramotnosti a věrné praxi otevřenosti k utváření zdravých návyků při jejím využívání.

Křesťané musí rozpoznávat technologie, které vycházejí z myšlenky, že příroda ani lidská přirozenost by neměly lidskou svobodu omezovat.

93. Vyzýváme křesťany, aby pečlivě rozpoznávali genetické technologie, které jsou postaveny na čím dál větší lidské moci přetvářet samotné stavební kameny fyzické lidské bytosti a života a které vyvolávají velmi reálné otázky ohledně jejich etického používání a jejich dlouhodobých dopadů. Potenciál genetických terapií pro léčbu složitých zdravotních potíží je obrovský, ale s tímto technologickým uplatněním se objevují i závažné otázky: Jsme pouze produktem svých genů? Jaké jsou důsledky dědičných genetických modifikací? Jak velká část naší lidskosti je spojena s genetickými kombinacemi a jaké důsledky bude mít, pokud se od nich odpoutáme? To vyvolává další etické otázky týkající se naší podřízenosti Boží svrchovanosti a přístupu k takovým technologiím a jejich potenciálu prohlubovat stávající podoby diskriminace.
94. Vyzýváme křesťany také k tomu, aby rozpoznávali technologie umělé inteligence, které nás konfrontují jiným, ale neméně významným způsobem. Vývoj digitálních systémů, které zdánlivě uvažují, chovají se a jednají způsobem, který bychom považovali za jednoznačně lidský, vyvolává otázky týkající se jedinečnosti lidské tvořivosti a racionality. Umělá inteligence vyvolává další otázky: Stane se existenční hrozbou pro lidstvo a celý svět? Jaké budou její dopady na pracoviště a na lidskou práci? A jak ji budou vlády a další subjekty využívat pro dohled a bezpečnost? Jelikož se inovace v oblasti umělé inteligence zrychlují, vyzýváme křesťany, zejména ty, kteří v tomto odvětví pracují, aby se zapojili do vývoje i používání takové

technologie, která ctí Stvořitele a lidskou stvořenost tím, že podporuje bezpečné, spravedlivé a důstojné aplikace.

Křesťané jsou povoláni k tomu, aby technologie věrně spravovali.

95. Vyzýváme všechny křesťany, aby usilovali o technologické inovace a jejich využívání s láskou, spravedlností a věrností, a to jak před Bohem, tak vůči druhým lidem. Uznáváme, že technologie utvářejí prostředí, v němž lidé žijí, hrají si, navazují vztahy a pracují, a také způsob, jakým křesťané vzájemně komunikují, modlí se, čtou Písmo, rostou ve víře a charakteru, uctívají Boha a sdílejí evangelium. Křesťanský rozvoj a využívání technologií proto musí usilovat o prospěch našich bližních i nepřátel, podporovat lidský pokrok a důstojnost a více svůj zrak upírat k budoucnosti, která nás čeká v novém nebi a na nové zemi. (Mí 6,8; L 10,25–37; Gn 9,6; J 3,9; Gn 1,31; Zj 21,1–8).
96. Zatímco dnes církevní společenství o digitálních technologiích jednají a přizpůsobují se jim, pozorujeme, že skrze technologie se přetvářejí stávající zvyklosti církevního života a objevují se skrze ně nové církevní zvyklosti. Církev si uvědomuje, že digitální technologie nejsou monolitické, a proto musí rozlišovat, aby posoudila, kdy, jak a kde by měly být různé technologie přijaty, přičemž se vždy musí zaměřit na to, jak je při jejich využívání zvěstováno a oslavováno evangelium Ježíše Krista. Vyzýváme proto křesťany a církve, aby digitální technologie zkoumali a uzpůsobovali je uctívání Boha, překonávání rozdílů, vytváření kultury vzdávající čest Kristu a dílu křesťanského učeďnictví.
97. Nakonec oceňujeme evangelizační snahu církve, která vede ke stále většímu uzpůsobování technologií a nebyvalým příležitostem ke sdílení evangelia. Těší nás, že technologie rozšířily dosah evangelia do mnoha oblastí světa, které byly dříve nedostupné, urychlily práci na překladu Bible a usnadnily pohyb Božího lidu po celém světě a jeho službu. Modlíme se, aby evangelium motivované věrným správcovstvím technologií nové generaci pomohlo v našem stále technologičtějším světě následovat Krista a vydávat o něm svědectví.⁵

Závěr

Sešli jsme se v jihokorejském Inčchonu na čtvrtém Lausannském kongresu se vznešeným a svatým cílem – s posláním, které nám svěřil Ježíš, ukřižovaný a vzkříšený Pán nade všemi. V evangeliu Bůh všechny lidi na celém světě vyzývá, aby se odvrátili od

⁵ Viz Lausanne Occasional Paper 76, “Christian Faith and Technology” („Křesťanská víra a technologie“), <https://lausanne.org/occasional-paper/christian-faith-and-technology>.

svých hříchů a skrze odpuštění hříchů přijali jeho dar nového života. Prostřednictvím evangelia Bůh buduje svou církev a uskutečňuje svůj záměr vytvořit jeden svatý lid, složený ze všech národů, smířený v Kristu s Bohem i mezi sebou navzájem. Skrze evangelium se stáváme učedníky Pána Ježíše a těšíme se ze svobody života pod jeho spasitelnou vládou. Skrze evangelium činíme učedníky a učíme je zachovávat Kristova přikázání. To je naše poslání a cíl. Při jeho naplňování Bohu s radostí odevzdáváme to, co nám svěřil – své dary, své prostředky, svou energii, své životy. Pokorně vyznáváme, že jakékoli ovoce naší práce bude dílem jeho milosti.

Nasloucháme našemu Pánu, který k nám promlouvá prostřednictvím Písma a vyzývá nás, abychom ho na cestě kříže mocí Ducha následovali. Slyšíme jeho výzvu, aby byl náš život součástí příběhu, který vrcholí dobrou zprávou o Kristově smrti a vzkříšení, a abychom svůj život nasadili pro to, aby všichni poznali, že on je Pánem všeho. Za tím účelem nás vyzývá, abychom byli věrnými vykladači jeho závazného slova. Slyšíme, jak nás vyzývá, abychom obnovili svůj závazek vůči místní církvi jako jedinému viditelnému projevu Kristovy církve, lidu národů utvářeného vírou v Krista na všech místech a v každém čase. Slyšíme, jak nás tváří v tvář novým i starým výzvám vyzývá k věrnosti víře apoštolů, již nám předávali z generace na generaci muži a ženy, kteří svým životem svědčili o její pravdivosti. Chceme-li následovat Krista, následujeme jejich příkladu.

Vracíme se do všech koutů světa, kde sloužíme, s obnoveným závazkem milovat tak, jak on miloval nás, odkládat sobecké ambice, jako partneři pracovat na díle evangelia a denně na modlitbách růst v závislosti na jeho Duchu a v poznání jeho vůle, jeho cest a jeho slova. Abychom mohli jedním hlasem zvěstovat mocné skutky Toho, který jediný je nadějí a světlem světa. Abychom jedním srdcem mohli zrcadlit svatost a lásku Toho, který sám sebe vydal za hříšníky. *ABYCHOM MY, CÍRKEV, MOHLI SPOLEČNĚ ZVĚSTOVAT A ZJEVOVAT KRISTA!*

„Pomoz nám, Bože, prosíme ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“